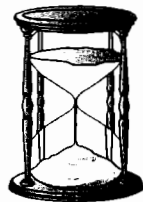

CALENDAR TEATRAL

MARTIE

9 martie – 170 de ani de la moartea dramaturgului german **Friedrich Maximilian von Linger** (n. 17 februarie 1752), reprezentant de seamă al mișcării *Sturm und Drang* (*Furtună și avânt*), numită astfel după titlul uneia dintre piesele sale din 1776. A scris drame în care izbucnirile pasionale ale eroilor sunt exprimate într-un limbaj neîngrădit, exagerat și într-o formă revoluționară (*Gemenii*, *Simsone Grisaldo*) și romane filosofico-satirice.

10 martie – 210 ani de la nașterea lui **Angel de Saavedra y Ramirez de Baquedano, duce de Rivas** (m. 22 iunie 1865), poet, dramaturg și pictor spaniol, promotor al romantismului. După începuturi poetice pastorale și anacreontice, a scris tragedii de inspirație romantică, de rigoare formală neoclasică, cu subiecte din istoria medievală spaniolă, împletind elementul eroic cu cel erotic și religios (*Aliatar*, *Lanuza*, *Don Alvaro sau forța destinului*).

11 martie – Actorul **Ion Besoiu** împlinește 70 de ani. Absolvent al Conservatorului de muzică și artă dramatică „Timotei Popovici” din Sibiu, Ion Besoiu s-a impus pe scena Teatrului de Stat sibian începând cu stagiunea 1945–1950 grație dinamismului complex al registrului de caracterizare, cu fericite incursiuni lirice sau comice, obținând două premii de creație cu rolurile Stelică Fotea din *Ferestre deschise* de Paul Everac și Jean din *Prima zi de libertate* de Leon Kruckowski. Din 1967, s-a alăturat colectivului Teatrului Bulandra, devenind ulterior directorul acestui teatru.

12 martie – 100 de ani de la premiera absolută a dramei **Manasse** de M. Ronetti-Roman, la Teatrul Național din Iași.

13 martie – 120 de ani de la nașterea actorului **Tony Bulandra** (m. 5 aprilie 1943). Elev al lui C.I. Nottara și al lui Mounet-Sully, Tony Bulandra a interpretat cu deosebit succes roluri de dramă din repertoriul clasic și modern (Don Rodrigue din *Cidul* de Corneille, Karl Moor din *Hoții* de Schiller, Hamlet, Othello). Împreună cu soția sa, actrița Lucia Sturdza Bulandra, și cu asociații lor, a condus mai bine de un sfert de secol Compania Bulandra, coloana vertebrală a teatrului particular în România interbelică.

19 martie – 130 de ani de la nașterea actorului **Petre Liciu** (m. 13 aprilie 1912). Liciu a jucat pe scena Teatrului Național din București în roluri de dramă și comedie, cu o deosebită maleabilitate scenică (Shylock din *Neguțătorul* din *Veneția* de Shakespeare, Hlestakov din *Revizorul* de Gogol, Ștefăniță din *Viforul* de Delavrancea).

26 martie – 90 de ani de la nașterea dramaturgului american **Tennessee Williams**; pe numele adevărat Thomas Lanier Williams (m. 25 februarie 1983). A elaborat, în tradiția lui O'Neill, formula unui teatru dominat de simboluri. Tennessee Williams a fost un excelent creator de atmosferă și un fin explorator al adâncimilor sufletului uman, în special al celui feminin, în confruntarea brutală cu realitatea, din care se refugiază într-un univers halucinant, vizionar, în drame sumbre, de un lirism patetic și violent. (*Menajeria de sticlă*, *Un tramvai numit dorință*, *Vară și fum*, *Pisica pe acoperișul fierbinte*, *Orfeu în infern*, *Dulcea pasăre a tinereții*).

APRILIE

1 aprilie – Scriitorul elvețian de limbă germană Rolf Hochhuth împlinește 70 de ani. **Rolf Hochhuth** s-a impus prin piese de teatru ce dezbat, într-o manieră apropiată de cea a documentarelor, probleme sociale și politice (*Guerillas*), în parte analize critice ale societății, în care se regăsesc și caracteristici ale comediei, dar aproape întotdeauna accentul cade pe discutarea unor anumite teze (*Moșa, Lysistrata și NATO*).

4 aprilie – 10 ani de la moartea prozatorului și dramaturgului elvețian de limbă germană **Max Frisch** (n. 15 mai 1911). A scris romane poetice cu formă deschisă, în care problematica socială se concentrează în problematizarea conștiinței de sine a deziluziei și a înstrăinării (*Zidul chinezesc, Santa Cruz, Conte... derland, Biedermann și incendiarii*) și comedii (*Don Juan sau pasiunea pentru geometrie, Biografie*).

7 aprilie – 70 de ani de la nașterea actorului de teatru și film **Amza Pellea** (m. 12 decembrie 1983). Reprezentat al Promoției de aur a teatrului românesc, Amza Pellea a jucat la Teatrul Național din Craiova, Teatrul Mic, Teatrul Nottara, Teatrul de Comedie și Teatrul Național din București, unde s-a impus ca unul dintre actorii cei mai dotați ai scenei românești. Activitatea artistică a fost completată de cea pedagogică (profesor la I.A.T.C.) și de cea administrativă. Rolurile sale din teatru și film constituie remarcabile probe ale unui recitativ insolit, plin de fantezie și vigoare comică și dramatică, atât în registrul comic-grotesc, cât și în cel de compoziție. Creatorul lui *Nea Mărin*, binecunoscutul personaj de sorginte populară care i-a relevat atât de bine disponibilitățile pentru comedie, Amza Pellea a interpretat atât personaje istorice (Vlădica Hariton din *Tudor din Vladimiri* de Mihnea Gheorghiu, *Voievodul Basarab din Croitorii cei mari din Valahia* de Al. Popescu, rolurile din filmele *Tudor, Răscoala, Haiducii, Dacii, Columna, Mihai Viteazul*), cât și personaje contemporane (*Alinicii din Secunda 58* de Dorel Dorian, *Manole* din *Somnoroasa aventură* de T. Mazilu), dar și personaje din repertoriul clasic universal (Esteban din *Fântâna turmelor* de Calderon, Horațiu din *Hamlet*, Platonov din *Un Hamlet de provincie* de Cehov).

8 aprilie – 460 de ani de la moartea autorului dramatic spaniol **Fernando de Rojas** (n. în jurul anului 1465). I se atribuie total sau parțial *Celestina. Tragicomedia lui Calixto și Melibea* (1494), primul monument al teatrului spaniol și una dintre creațiile de seamă ale literaturii universale, operă ce anunță, prin iscusința compozițională și realismul reprezentării personajelor, romanul picaresc.

9 aprilie – 40 de ani de la moartea dramaturgului **Alexandru Kirîțescu** (n. 28 martie 1888). A scris comedii satirice (*Gaițele, Dictatorul*), evocări istorice (*Borgia, Nunta din Perugia, Michelangelo*), remarcabile prin conflictul incisiv, varietatea tipologică și valoarea observației sociale și psihologice.

16 aprilie – 130 de ani de la nașterea dramaturgului irlandez **John Millington Synge** (m. 24 martie 1909). A avut o contribuție fundamentală la renașterea literară irlandeză. Creația sa este impregnată de un realism aspru, cu sugestii romantice și simbolico-folclorice, străbătută de sarcasm, ironie și lirism, elemente ce concură la zugrăvirea atmosferei ireale a satului irlandez, apăsate de superstiții, conturând totodată destine puternice. Capodopera sa este considerată drama *Năzdrăvanul Occidentului* (1907).

23 aprilie – 385 de ani de la moartea lui **William Shakespeare**.